

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: NOVÁKNÉ KOROSSY JUDIT (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya/Somogy/Tolna: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Ált. Isk., Pécs)
Békés: BORDÁSNÉ MUNDRUCZ CSILLA (Petőfi Utcai Általános Iskola, Békéscsaba)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** ANTAL ERZSÉBET (Sashegyi Arany János Általános Iskola és Gimn.)
Dél-Pest: GÓCZ ÉVA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád: BARANYI BETTINA (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: CSÁKVÁRI ESZTER (Kovács Margit ÁMK, Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves/Nógrád: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Kassai Úti Magyar-Angol Két Tan. Ny. Ált. Isk., Solnok)
Komárom-Esztergom: MÉSZÁROSNÉ NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Pest megye – délkelet: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Pest megye – délnyugat és észak: DÉCSEI ANDREA (Baár-Madas Ref. Gimnázium, Budapest)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó első világra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2016/17.
ORSZÁGOS DÖNTŐ
5. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár
SZŐCSNÉ ANTAL IRÉN általános iskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Mely szavakból rakható ki egy madárnév az összes betű felhasználásával?
(A) *mosoly* (B) *boglya* (C) *olasznak* (D) *még* (E) *segélyre*
- Az *Ördög három aranyhajszála* című meséből idézünk. Mit jelent a benne szereplő **instálom alássan** kifejezés?
*Nem édesgyerekünkt, instálom alássan – felelte a molnár
a királynak –, talált gyerek, úgy hozta ide a víz egy ládikában.*
(A) *határozottan állítom* (B) *kérem alázatosan* (C) *állom a szavam*
(D) *a vak is meglássa* (E) *kegyelemért esedezem*
- Jelöljétek meg azokat a szavakat, amelyeket ki lehet egészíteni valamely más-salhangzó hosszú és rövid változatával is!
(A) *e_e* (B) *va_ó* (C) *há_al* (D) *sü_ő* (E) *o_om*
- Balla László *Rég volt, nagyon rég...* című verséből idézünk egy versszakot. Jelöljétek be az igaz állításokat!
*Rég volt, nagyon rég. Még a nagyapátok
őregapjának nagyapja se élt,
másmerre folytak erek, folyók, árkok,
még a tücsök is másképpen zenélt.*
(A) *A versszak páros rímelésű.* (B) *Az összes ige 3. személyű.*
(C) *Négy főnév többes számú.* (D) *Tartalmaz rokon értelmű szavakat.*
(E) *Van olyan sor, amelyiknek egyik szava sem toldalékos.*
- Folytassátok a rokon értelmű felsorolásokat! Melyiket lehet olyan szóval folytatni, amelyben csak **o** magánhangzó szerepel?
(A) *mohó, falánk, ...* (B) *agg, éltes, ...* (C) *borzas, fésületlen, ...*
(D) *galád, elvetemült, ...* (E) *omladozó, düledékes, ...*
- Mit jelent a *beletörik a bicskája* szólás?
(A) *bakot lő* (B) *vesztesen kerül ki a vitából*
(C) *fél megoldással is beéri* (D) *elege lett valamiből*
(E) *nem tud megbirkózni a feladattal*
- Mely szavakhoz lehet valamilyen **testrészt** jelentő szót illeszteni úgy, hogy összetett szó jöjjön létre?
(A) *hegy* (B) *hajó* (C) *adag* (D) *tenger* (E) *harang*

- Az alábbi szókapcsolatok egy-egy olyan melléknevet és főnevet tartalmaznak, amelyekből hiányzik a **j** vagy az **ly**. Pótoljátok a betűket, majd jelöljétek be az igaz állításokat!
*kevé_kirá_nő, ünnepé_es esté_, veszé_es he_zet,
zsiva_gó osztá_, seké_fo_ó*

- (A) *Négy esetben mindkét szóba ugyanazt a betűt kellett beírni.*
(B) *Minden főnévben ly szerepel.* (C) *Négy melléknévben van ly.*
(D) *Összesen három j-t kellett beírni.* (E) *Szó végére csak ly-t kell beírni.*
- Az alábbi öt szó közül három rokon értelmű. Melyik az a három?
(A) *szapul* (B) *csepül* (C) *csépel* (D) *bepiszkit* (E) *pocskondiáz*
- Keressétek meg az összes legalább kétbetűs szót (lehet toldalékos is) az alábbi szóban, majd jelöljétek meg a hozzájuk kapcsolódó igaz állításokat! Csak egymás mellett álló betűk alkothatnak szavakat.
S Ó H A J T Á S
(A) *Legalább 11 ilyen szót lehet találni.* (B) *Főnévből van a legtöbb.*
(C) *Két szó ige és ragos főnév is lehet.* (D) *Az igék mind 3. személyűek.*
(E) *Fekete István egyik állatszereplőjét is megtalálhatjuk benne.*
- Mely tulajdonnevek jelennek meg József Attila *Betlehemi királyok* című versében?
(A) *Mária* (B) *József* (C) *Jézus* (D) *Gábor* (E) *Boldizsár*
- Milyen hárombetűs testrészek illenek a következő szólásokba?
rágja a ...ét ...ig ül a pácban ...ére játszik szereti a ...át
(A) *hát* (B) *has* (C) *szem* (D) *fül* (E) *nyak*
- Jelöljétek be azokat a felsorolásokat, amelyeknek minden tagja lehet azonos szófajú!
(A) *lapul, szapul, jajdul, vadul, tárul* (B) *tudat, huzat, irat, vonat, varrat*
(C) *első, hat, hetes, tized, több* (D) *övé, ez, ki, le, mi*
(E) *kötött, bökött, fölött, nyögött, szökött*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Találjatok ki egy kalandos történetet, amelyben ti is szerepeltek! Úgy fogalmazzatok, hogy írásotokban jelenjenek meg a következő szavak:
barlang, síp, elrepül, ütött-kopott, kilenc.
A szavakat természetesen szabadon ragozhatjátok. Fogalmazásotoknak adjatok címet is!